
Afrapportering begrebsarbejde

**Arbejdsgruppe 07
forebyggelse, sundhedsfremme
og folkesundhed**

22. december 2004

1	INDLEDNING	3
1.1	ARBEJDSGRUPPE (NR. OG NAVN) SAMT PERIODE	3
1.2	ARBEJDSGRUPPENS DELTAGERE OG FORMAND	3
1.3	TIDSPLAN	4
2	DOMÆNETS BEGREBSSYSTEM.....	4
2.1	KORT BESKRIVELSE AF DOMÆNET	4
2.2	DIAGRAMMER	5
2.3	BEGREBER	5
2.4	OVERSIGT OVER BEGREBER, SOM INDGÅR I FLERE BEGREBSSYSTEMER	
2.5	RELATIONER: ANTAL FORDELT PÅ TYPER	5
2.6	REFERENCEMATERIALE I OVERSIGTSFORM	6
3	AFGRÆNSNING AF DOMÆNET	7
3.1	AFGRÆNSNING AF DOMÆNET	7
3.2	GENERELLE BEGREBER OG OVERLAP MED ANDRE ARBEJDSGRUPPER	7
4	SÆRLIGE FORHOLD.....	9
5	ARBEJDSFORM.....	11
5.1	MØDER.....	11
5.2	SÆRLIGE FORHOLD VEDRØRENDE ARBEJDSMETODE.....	11
6	KONKLUSION PÅ ARBEJDET	12

1 Indledning

- 1.1 NBS arbejdsgruppe 07 vedr. terminologi inden for forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed, har arbejdet fra 10. maj til 22. december 2004. Arbejdsgruppen har i perioden holdt 6 møder, været på terminologikursus, haft en workshop med eksterne eksperter samt afholdt skriftlig høring blandt en bred gruppe af interessenter på området.

Målgruppen for arbejdet er praktikere, forskere, administratorer og andre interessenter på forebyggelses-, sundhedsfremme- og folkesundhedsområdet inden for sundhedsvæsenet. Begrebsarbejdet er tænkt som et redskab ved kommunikation inden for sundhedsvæsenet. Her tænkes kommunikation i bred forstand, og altså ikke alene via den elektroniske patientjournal, men også ved samarbejde og projekter der involverer en vidensudveksling og fælles begrebsopfattelse på området.

Selvom arbejdsgruppen er klar over, at de udvalgte begreber også anvendes bredt indenfor sektorer, der samarbejder tværsektorielt med sundhedsvæsenet omkring forebyggelsen, fx social- og undervisningssektoren, har det med arbejdsgruppens sammensætning ikke været muligt at sikre et begrebsarbejde der også tilgodeser begrebsopfattelser i disse sektorer. Fremtidigt begrebsarbejde inden for området bør tilstræbe dette og det bør afspejles i nye arbejdsgruppers sammensætning. Det er dog håbet at nærværende arbejde kan være til inspiration for folkesundhedsarbejdet også i andre sektorer, og i det mindste fremme forståelsen af hvordan man i sundhedsvæsenet opfatter visse centrale begreber.

1.2 Arbejdsgruppens deltagere og formænd

Navn	Udpeget deltager for
Hanne Tønnesen, overlæge, Klinisk Enhed for Sygdomsforebyggelse, Bispebjerg Hosp.	H:S
Lise Søndergaard, sygeplejerske, sundhedskoordinator, Aalborg Sgh.	Amtsrådsforeningen
Torben Jørgensen, overlæge, Forskningscenter for forebyggelse og sundhed, Glostrup	Dansk Medicinsk Selskab
Dorthe Overgaard, sygeplejelærer, Kbh. Amt	Dansk Sygepleje Selskab
Ingeborg Kristensen, sundhedsplejerske, Amtssygeplejerske, Sønderjyllands Amt	Kommunernes Landsforening

Sverre Barfod, alment praktiserende læge, Frederiksværk	Det Nationale Begrebsråd
Hans Henrik Philipsen, antropolog, fuldmægtig, Center for Forebyggelse	Sundhedsstyrelsen (formand)
Barbara Hjalsted, afdelingslæge, Center for Forebyggelse	Sundhedsstyrelsen (formand)

Ved første møde deltog desuden Tommy Johnsen (Sønderjyllands Amt) mens Jette Jul Bruun (Sundhedsstyrelsen) deltog i de tre første møder og herefter udtrådte af arbejdsgruppen. Sverre Barfod blev indvalgt af NBS til arbejdsgruppen fra 4. møde og deltog fremefter.

1.3 Tidsplan

Id	Arbejdsgruppe 07 om forebyggelse	Startdato	Slutdato	Kvt 2 2004			Kvt 3 2004			Kvt 4 2004			Kvt 1 2005			Kvt 2 2005			Kvt 3 2005
				apr	maj	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul
1	Konstituerende 1. møde i arbejdsgruppen	ma 10-05-04	ma 10-05-04																
2	Kursus i terminologikære	ma 17-05-04	ma 17-05-04																
3	2. møde i arbejdsgruppen	ti 18-05-04	ti 18-05-04																
4	3. møde i arbejdsgruppen	ti 15-06-04	ti 15-06-04																
5	4. møde i arbejdsgruppen	to 19-08-04	to 19-08-04																
6	Reviderede begrebsbeskrivelser sendes til CFF på hhp@sst.dk	to 26-08-04	to 26-08-04					◆ 26-08											
7	Udsendelse af materiale til NMS (i forbindelse med 5. møde)	on 15-09-04	on 15-09-04					◆ 15-09											
8	5. møde (2 dage) i arbejdsgruppen (med terminologisk bistand)	to 23-09-04	fr 24-09-04																
9	Udsendelse af foreløbigt definerede begreber til WS deltagere	to 07-10-04	to 07-10-04					◆ 07-10											
10	Forskeropgave til perspektivering af centrale forebyggelsesbegreber	ma 11-10-04	to 11-11-04					■											
11	Workshop med eksterne	to 21-10-04	to 21-10-04					◆ 21-10											
12	Aflævering af arb. grp.'s sidste kommentarer til gruppeformænd for høringsrunde	ma 25-10-04	ma 25-10-04					◆ 25-10											
13	Alle begreber sendes ud i høringsrunde	to 28-10-04	to 28-10-04					◆ 28-10											
14	Begrebshøring	to 28-10-04	fr 12-11-04					■											
15	Aflævering af forskeropgave vedr. perspektivering af centrale forebyggelsesbegreber	to 11-11-04	to 11-11-04					◆ 11-11											
16	6. møde i arbejdsgruppen	fr 26-11-04	fr 26-11-04					◆ 26-11											
17	Aflævering af begreber i Qualware begrebsbase-format til NBS	ma 13-12-04	ma 13-12-04					◆ 13-12											
18	Aflævering af begreber i QW til NBS	on 22-12-04	on 22-12-04					◆ 22-12											
19	Review ved Bodil N. Madsen (NBS)	to 23-12-04	ma 24-01-05					■											
20	7. møde i arbejdsgruppen (justering af begreber)	ti 25-01-05	ti 25-01-05					◆ 25-01											
21	Høring på nettet	ma 04-02-05	fr 01-04-05					■											
22	NBS behandler indkomne forslag fra nethøringen	ma 04-04-05	fr 15-04-05					■											
23	Foreløbigt sidste møde i arbgr. 07	ma 11-04-05	ma 11-04-05					◆ 11-04											
24	Endeligt review og godkendelse ved NBS	ti 19-04-05	ma 09-05-05					■											
25	Begreberne ligger i begrebsdatabasen	ma 09-05-05	ma 09-05-05					◆ 09-05											
26	National konference	ma 06-06-05	ma 06-06-05					◆ 06-06											

2 Domænets begrebssystem

2.1 Kort beskrivelse af begrebssystemet

Arbejdsgruppen har valgt at præsentere ét sammenhængende begrebssystem omkring kernebegreberne folkesundhed, forebyggelse og sundhedsfremme. Det

har været overvejet at opdele systemet i tre enkeltssystemer, et knyttet til hvert kernebegreb, men arbejdsgruppen har fundet at sammenhængen mellem kernebegreberne anskueliggøres bedst med ét system. Det kan netop inden for dette domæne være hensigtsmæssigt, idet der har været en tendens til ideologiske fraktioner knyttet til nogle af kernebegreberne. Begrebssystemets visualisering af brobygningen mellem kernebegreberne tjener dermed et særligt formål.

Begreberne i systemet er medtaget ud fra følgende inklusionskriterier:

- at der er tale om vigtige forebyggelsesbegreber med relation til kernebegreberne
- at begreberne såvidt muligt er almindeligt anvendt på området
- at de er internationalt brugt og må forventes at blive indført i Danmark inden længe

Generelle (over)begreber som aktivitet, tilstand etc. er ikke defineret men afleveret til NBS, se nedenfor. Endelig er der udformet en liste over begreber som arbejdsgruppen mener også tilhører domænet, og som ville være hensigtsmæssige at få defineret i et fremtidigt arbejde, men som det af kapacitetsgrunde ikke har været muligt at arbejde med i denne omgang, se nedenfor.

2.2 Diagrammer

Antal, navn og indhold. Beskriv sammenhæng mellem flere diagrammer (fx overordnet system og delsystemer).

Diagramnavn	Indhold
Forebyggelse, Sundhedsfremme og Folkesundhed	Begreber der relaterer sig til kernebegreberne forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed

2.3 Begreber

Antal begreber og anvendte oplysningstyper (fx definitioner, alternative definitioner, synonymer, kommentarer).

Oplysningstype	Antal
Begreber	38
Definitioner	38
Synonymer	ca. 63 (31 af begreberne og inkl. sproglige varianter)
Bemærkninger	38
Engelske termer	ca. 36
Problemfelt	ca. 18 af begreberne

2.4 Relationer: antal fordelt på typer

Relationer	Antal og typer		
Specialiseringer	ca. 56	Typer	3
Dekompositioner	ca. 10	Typer	2
Associationer	ca. 43	Typer	ca. 12

2.5 Referencemateriale i oversigtsform

Der er ikke gennemført systematisk litteratursøgning på de enkelte begreber. De valgte referencer skal ses som eksempler på relevant litteratur, idet oversigtsværker, opslagsbøger og ordbøger har været prioriteret højest med speciel vægt lagt på dansk litteratur. Der har været meget lidt litteratur der decideret har haft fokus på definitioner af domænets begreber, både på dansk og andre sprog. Artikler er, selv hvor de er relevante, kun undtagelsesvist medtaget da arbejdsgruppen mener det ville kræve et systematisk overblik at medtage nogle fremfor andre.

Hvor der eksplicit fandtes dansk udarbejdede definitioner, har arbejdsgruppen søgt at inddrage dem, således at det nuværende arbejde tager udgangspunkt i disse, dog med den eksplicite begrænsning at definitionerne alene afspejler den gængse opfattelse og brug inden for sundhedsvæsenet. Begreberne kan altså godt have bredere betydning i andre kontekster. Herudover er det arbejdsgruppemedlemmernes egne erfaringer og faglige viden der har sat præg på vinklingen af definitionerne og deres indbyrdes relationer, ligesom kommentarer fra workshopdeltagere samt ekstern høring har præget arbejdets udformning. I forbindelse med arbejdsgruppens arbejde i QualiWare har vi valgt at oprettet et eksternt dokument (NBS 07 [begrebet]) for hvert defineret begreb, som indeholder litteraturreferencerne.

I arbejdet indgår følgende hovedreferencer:

- Dansk Sygeplejeråd 1999. Sundhed i det 21 århundrede, rammen for sundhed for alle politikken i WHO`s europæiske region
- Iversen L, Kristensen TS, Holstein BE, Due P, eds. Medicinsk sociologi. Samfund, sundhed og sygdom. Munksgaard 2002
- Janlert U. Folkhälsovetenskabeligt lexicon. Folkhälsoinstitutet. Natur och Kultur 2000:142
- Jensen TK, Johnsen TJ. Sundhedsfremme i teori og praksis. Philosophia. 2001
- Kamper-Jørgensen F, Almind G. Forebyggende sundhedsarbejde. Munksgaard; 4. udgave 2004
- Kirkevold M. Sygeplejeteorier – analyse og evaluering. Munksgaard 1993
- Last JM. A dictionary of epidemiology. Oxford University Press 2001
- Lund J. eds. Den store danske encyclopædi. Gyldendal 2004

- Modeste N, Tamayose TS. Dictionary of Public Health Promotion and Education, terms and concepts. Jossey-Bass 2004
- Nørby S. eds. Klinisk Ordbog. Munksgaard 2004
- Orem DE. Nursing – Concepts of practice. Mosby 1995
- Rehabilitering i Danmark - Hvidbog om rehabilitering. Århus 2004
- Svanström L. En introduktion till Folkhälsovetenskap. Studentlitteratur Lund 2002
- Zwisler A, Schou L, Sørensen LV eds. Hjerterehabilitering. Rationale, arbejdsmetode og erfaringer. 2003

3 Afgrænsning af domænet

3.1 Afgrænsning af domænet

Den nedre afgrænsning af begrebssystemet er foretaget når detaljeringsgraden nærmede sig klassifikationer som ikke ville give anledning til yderligere hierarkisering. Den øvre når der blev tale om generelle begreber, se nedenfor.

3.2 Generelle begreber og overlap med andre arbejdsgrupper

Oversigt over generelle begreber, som ikke defineres, og som er afleveret til NBS	
Begreb	Eventuelle kommentarer
adfærd	
aktivitet	
beskrivelse	
borger	
faktor	
helbred	
indsats	
metode	
målgruppe	
partnerskab	
primær sundhedssektor	
proces	
pædagogik	
ramme (fysisk og organisatorisk)	
rask	
redskab	
sektor	
sekundær sundhedssektor	
sundhed	
sundhedsrelateret proces	

sundhedsvæsen syg sygdom symptom tilstand ulykke	
---	--

Oversigt over begreber, som er overtaget til behandling fra andre arbejdsgrupper

Begreb	Arbejdsgruppe
vejledning til patient	Medicin

Arbejdsgruppen har dog valgt at definere en anden beslægtet term, nemlig patientundervisning.

Oversigt over begreber, som er defineret af andre arbejdsgrupper og som indgår i gruppens begrebssystem/definitioner

Begreb	Arbejdsgruppe
sundhedsrelateret aktivitet	klinisk proces
sundhedsprofessionel	klinisk proces
sundhedsaktivitet	klinisk proces

Oversigt over begreber, som bør behandles i fremtidig arbejdsgruppe

Begreb	Arbejdsgruppe
dannelsesbegrebet den aktive patient efterbehandling egenvurdering folkesygdomme folkesundhedsvidenskab forebyggelse i almen praksis forebyggelse i den kommunale sundhedstjeneste forebyggelse i primærsektoren forebyggelse i sekundærsektoren forebyggelse i skolen	Ny arbejdsgruppe inden for domænet

forebyggelse på sygehuset genoptræning handlekompetence højrisikostrategi hygiejne kommunal sundhedspleje livskvalitet miljøstrategi risikokommunikation risikoeliminering risiko-minimering rygestopaktiviteter self-efficacy selvvrurderet helbred shared decision making, telefonrådgivning uddannelse af personale udskolingssamtale ulighed i sundhed ung-til-ung metoden	
---	--

4 Særlige forhold

Begrebsdefinitionerne er udarbejdet efter de principper der er anført i Håndbog i Begrebsarbejde og som blev formidlet på terminologikurset. Udover de standardrelationer, som ligger i Qualiware (og omdelt til arbejdsgrupperne), har arbejdsgruppe anvendt yderligere 12 associationer, 2 specialiseringer samt 2 dekompositioner, som ikke omfattes af standardrelationerne.

Udover de gængse felter i QualiWare har arbejdsgruppen fundet at der var behov for et nyt, nemlig ”problemfelter” som anvendes til at beskrive de diskrepanser der må være i forståelsen eller afgrænsningen af begrebet, fx mellem dagligdags- og fagsprogsbetydning. Endvidere er feltet ”bemærkninger” udvidet noget, idet arbejdsgruppen har ønsket at underbygge den meget stringente definition med nogle mere tilgængelige og forklarende kommentarer. Disse er i princippet opbygget systematisk med angivelse af formål, målgruppe, aktører, arena, afgrænsning i forhold til andre begreber, evt. historik og slutteligen med eksempler på begrebet eller dets anvendelse. Alt sammen efter et relevanskriterium (ikke alle begreber har fx et formål). Bemærkningerne vil sidenhen danne grundlag for en mere brugervenlig pjece med definitionerne tiltænkt forebyggelsespraktikere. Pjecen vil blive lanceret ved en national konference i foråret 2005.

Kun i få tilfælde har det voldt vanskeligheder at beslutte en ”anbefalet term”. Igen er der taget udgangspunkt i dagligdagens forebyggelse herhjemme.

Arbejdsgruppen startede med at brainstorme på ”uundværlige” begreber, lavede udkast til definitioner og nogle ret udførlige og systematiske bemærkningsafsnit til hvert begreb. Det var først ved 4. møde at der virkelig kom hul på begrebssystemet som blev et væsentligt fokus på femte møde med god terminologisk bistand fra Bodil Nistrup Madsen. Siden har der været tale om parallelle processer mht. arbejdet i begrebssystemet og med definitionerne. Ved andet/tredie møde blev der taget beslutning om selve processen i arbejdet inkl. afholdelse af workshop og høring i forløbet.

Der har været arbejdet i Word/Powerpoint/papkort fra 1-4 møde, hvorefter arbejdsgruppen med begrebssekretariatets gode hjælp fik indlagt alle begreber i QualiWare. Arbejdsgruppen har haft stor glæde af at arbejde online i Word ved møderne.

Arbejdsgruppen tog endvidere initiativ til at Dansk Sprognævn var til stede ved et af møderne og formidlede deres mulighed for bistand mht. begrebsarbejdet. Efterfølgende har Dansk Sprognævn kommenteret enkelte svært oversættelige engelske termer for arbejdsgruppen.

Forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed er et tværsektorielt, ideologisk præget domæne fuldt af historie, slagsmål og fraktioner. Arbejdsgruppen vurderede at det bl.a. derfor var vigtigt at udbrede ejerskabet til arbejdet og få det yderligere kvalificeret ved at involvere af en række eksperter og meningsdannere på området. 40 spydspidser på området blev inviteret, og af disse deltog 25 personer i en heldags workshop afholdt i Sundhedsstyrelsen, hvor der var lejlighed til i grupper at diskutere og kommentere de enkelte begrebsdefinitioner og bemærkninger. Ekspertkommentarerne affødte en række justeringer, tilføjelser/udeladelse af begreber, ligesom det blev klart at arbejdsgruppen var nødt til at revurdere afgrænsningen af domænet. Der viste sig generelt en stor interesse for arbejdet ude i miljøerne.

For yderligere at konsolidere arbejdet blev der indlagt en første skriftlig høring bredt ud i forebyggelsesmiljøerne. Høringen blev varslet en måned tidligere og varede i 14 dage, idet det blev tilkendegivet at en efterfølgende høring ville finde sted i løbet af foråret 2005.

Der indkom i alt 15 høringssvar fordelt fra nedenstående bidragsydere:

Forskningscenter for Forebyggelse og sundhed
--

Institut for Folkesundhedsvidenskab Syddansk Universitet
--

Dansk Tandlægeforening

Dansk Sygeplejeråd

Danske fysioterapeuter

Danmarks Pædagogiske Universitet

Ledende embedslæger

Kræftens Bekæmpelse

Dansk Selskab for Børnesundhed

Embedslægeforeningen

Klinisk enhed sygdomsforebyggelse
Netværk forebyg. Sygehuse
Roskilde Amt
Forum for Amtslige Forebyggelseskonsulenter
Svend Aage Hjelm, misbrugskonsulent Roskilde Amt

Høringssvarende blev gennemgået ved 6. møde i arbejdsgruppen. En kopi af de mere principielle høringssvarende er vedhæftet til orientering.

5 Arbejdsform

5.1 Møder i arbejdsgruppen

Møde nr	1	2	3	4	5	workshop	6
Dato	100504	180504	150604	190804	23- 240904	211004	261104
Antal deltagere	6 ud af 8	5 ud af 8	5 ud af 8	8 ud af 8	6 ud af 8	7 ud af 8	7 ud af 8

Frekvensen af arbejdsgruppemøder har været ca. 1 pr. måned og af varierende længde fra et par timer til to på hinanden følgende dage. Det er arbejdsgruppens erfaring at der opnås langt større udbytte af heldags- eller todages møder frem for nogle af kortere varighed. Det har været et problem når alle ikke har kunnet være tilstede ved møderne, fordi der arbejdes i kvantespring og det er svært at få alle nuancer med i et referat. Bl.a. var det nødvendigt at foretage en sidste begrebsbrainstorming så sent som på 4. møde fordi en række deltagere først kunne være til stede der. Arbejdsgruppens størrelse har været passende.

Alle arbejdsgruppens møder er blevet afholdt med dagsorden og referat med kopi til begrebssekretariatet. Møderækken fastlagdes ved første møde. Mellem møderne har medlemmerne arbejdet videre med "deres" begreber efter principper besluttet og kommentarer fremkommet ved møderne. Hvert medlem har haft ansvaret for at bearbejde 4-6 begreber som skulle indsendes til formændene inden næste møde. Sammenskrivning, layout, sproglig redigering og evt. back-up for fraværende medlemmer har formændene varetaget. Indsatsen fra de enkelte medlemmer mellem møderne har varieret i forløbet, mens alle har været særdeles ydende og vedholdent arbejdende ved fællesmøderne. Der har endvidere udspillet sig enkelte mailkorrespondancer vedr. begreberne på tværs i gruppen mellem møderne når et medlem "pludselig fik en god idé under bruseren". Ligeledes har arbejdsgruppen modtaget en feriehilsmail fra et eksotisk rejsende medlem. Alt sammen tegn på at arbejdet har fyldt en (god) del i arbejdsgruppens bevidsthed

5.2 Særlige forhold vedrørende arbejdsmetode

Arbejdsgruppeformændene har haft god gavn af at udveksle erfaringer og idéer med andre arbejdsgruppeformænd i den af NBS sekretariatet nedsatte ERFA

gruppe. Erfaringerne er videre blevet delt med arbejdsgruppen ved møderne. Ligeledes er det indtrykket at NBSsekretariatet har fået nogle gode input og idéer fra ERFA gruppen.

Arbejdet med QualiWare har været tidskrævende, da programmet er under udvikling og undervejs har været opdateret 4 gange. Vi har ikke fundet programmet egnet til at arbejde online i ved de første 5 arbejdsgruppe møder, da brugervenligheden er begrænset og de traditionelle farvede pap-kort er fremragende så længe man ikke har lagt sig fast på begreber og relationer. Da term-diagrammet fik en mere fast struktur og arbejdet i højere grad bestod af justeringer begyndte vi at kunne arbejde online i Qualiware på arbejdsgruppe møderne. Vores anbefaling er derfor, at programmet udvikles så det bliver nemmere at arbejde online i på møderne.

6 Konklusion på arbejdet og anbefalinger

Der er ingen tvivl om at arbejdsgruppen og især formændene har brugt mere tid end forventet på terminologiarbejdet. Skønsmæssigt 0,3 årsværk hos hver formand i den periode hvor arbejdet har fundet sted plus sekretærbistand.

Arbejdsgruppen har været yderst velfungerende og positiv indstillet. Det kan dog undre at ingen af terminologi-spydspidserne inden for forebyggelse sundhedsfremme og folkesundhed blev udpeget af NBS til at indgå i arbejdsgruppen. Det afleverede arbejde afspejler således arbejdsgruppens sundhedsfaglige sammensætning og begrænsning med fokus og tyngde på forbyggelsesbegreber, velvidende at andre sider af domænet også fortjener et begrebsarbejde men kræver en anden arbejdsgruppesammensætning. Endelig skal det igen beklages, at der ikke fra starten var udpeget en repræsentant fra primærsektoren, uden hvem arbejdet ikke ville give mening. Ved udpegning af fremtidige deltagere er det vigtigt at sikre at det er nogen der har mulighed for og er villige til at prioritere arbejdet, nogen der er rollemodeller i deres faglige miljøer og nogen som kan fungere som ambassadører for udbredelsen af arbejdet bagefter.

Uden den fremragende og gentagne terminologiske bistand fra Bodil Nistrup Madsen var der slet ikke blevet noget ontologisk begrebsarbejde, arbejdsgruppen har værdsat og takker for hendes tålmodige indsats.

Ligeledes har NBS sekretariatet (under kompetent ledelse af Susanne W. Brodersen) ydet en stort værdifuldt arbejde med at støtte arbejdsgruppeformændene i tvivlsspørgsmål, formidlet til andre kyndige, udarbejdet begrebshåndbogen i samarbejde med Bodil Nistrup Madsen, hjulpet med anvendelsen af QualiWare (stor tak til Jan Petersen og Susan. D. Pedersen), lyttet tålmodigt og været positivt opbyggende over for arbejdsgruppens trang til at prøve nye veje samtidig med at de har bevaret det store overblik.

Fremtidigt arbejde inden for domænet kan forhåbentlig bygge videre på nogle af de i dette arbejde indhøstede erfaringer, herunder de begreber der er identificeret til fremtidig definition samt forslag om en mere tværfaglig og -sektoriel sammensat arbejdsgruppe. Domænet er langt fra udtømt, og desuden vil der hen

ad vejen være behov for justeringer af de foreliggende definitioner. Arbejdsgruppeformændene stiller sig gerne til rådighed mht. videns- og erfaringsformidling til nye arbejdsgrupper.

Barbara Hjalsted
Hans Henrik Philipsen